MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2025

(2nd Year, 2nd Semester)

SANSKRIT

Course-XVI/A

[Early Medieval Sanskrit Classical Poetry]

Time: Two Hours | Full Marks:30

The figures in the margin indicate full marks.

विभाग-क

१. अधोलिखितयोः **एकः** प्रश्नः समाधेयः। 7

क) नैषधचरितमवलम्ब्य राज्ञो नलस्य चरित्रं विशद्यताम् ।

ख) 'उदिते नैषधे काव्ये क्व माघः क्वच भारविः' इति प्राचां सुधीनां सूक्तिः समीक्षणीया|

२. अधोलिखितयोः **एकस्य** व्याख्या सुरगिरा देवनागरीलिप्या च करणीया। 5

क) सितांशुवर्णैर्वयतिस्म तद्गुणैर्महासिवेम्नस्सहकृत्वरी बहुम्।
दिगङ्गनाङ्गाभरणं रणाङ्गणे यशःपटं तद्भटचातुरी तुरी॥

ख) विभज्य मेरुर्न यदर्थिसात्कृतो न सिन्धुरुत्सर्गजलव्ययैर्मरुः।
अमानि तत्तेन निजायशोयुगं द्विफालबद्धाश्चिकुराःशिरस्थितम्॥

३. अधोलिखिताः प्रश्नाः देवनागरीलिपिमाश्रित्य सुरगिरा समाधेयाः।1+1+1=3

क) 'निपीय' इत्यत्र प्रकृतिप्रत्ययौ निर्दिशत।

ख) अधर्मोऽपि कथं तपस्वितां दधौ?

ग) अर्थाः लेखनीयाः- पार्विकशर्वरीश्वरः, नतभ्रुवाम्।

विभाग-ख

४. अधोलिखितयोः **एकः** प्रश्नः समाधेयः। 7

क) गीतगोविन्दे वर्णितानि हरेः दशावताराणां रूपाणि यथायथं विव्रियताम्।

ख) राज्ञः लक्ष्मणसेनस्य सभायाः पञ्चरत्नानां नामानि तेषां वैशिष्ट्यञ्च उल्लिख्य गीतगोविन्दकाव्यस्य वैशिष्ट्यं वर्ण्यताम्।

५. अधोलिखितयोः **एकस्य** व्याख्या सुरगिरा देवनागरीलिप्या च कार्या। 5

क) मेघैर्मेदुरमम्बरं वनभुवः श्यामास्तमालद्रुमै-
नर्क्तं भीरुरयं त्वमेव तदिमं राधे! गृहं प्रापय।
इत्थं नन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुमं
राधामाधवयोर्जयन्ति यमुनाकूले रहःकेलयः॥

ख) दिनमणिमण्डलमण्डन,
भवखण्डन ए।
मुनिजनमानसहंस
जय जय देव हरे॥

६. अधोलिखिताः प्रश्नाः देवनागरीलिपिमाश्रित्य सुरगिरा समाधेयाः। 1+1+1=3

क) पद्मावती' शब्दस्य का व्युत्पत्तिः?

ख) कविजयदेवस्य सरस्वती कीदृशी अस्ति?

ग) 'दलितहिरण्यकशिपुतनुभृङ्गम्' इत्यत्र 'तनुभृङ्गम्' इत्यस्य कोऽर्थः?

******